

nyinvesteringer med henblik på øget produktion og beskæftigelse. De langsigtede beskæftigelsesvirkninger må derfor vurderes mere negativt.

Statsfinansielt har det endvidere betydning, at der med udgiftsforslagene indbygges et højere statsligt udgiftsniveau også for de kommende år, mens merindtægterne i høj grad har engangskaraktér. Det gælder naturligvis vurderingen af restskat/overskydende skat for ægtefæller vedrørende indkomståret 1983, men også i væsentlig grad selskabsskatten, hvor skønnet for 1984 er væsentlig højere end niveauet de foregående år på grund af pengeinstitutternes forventede kursgevinster i 1983. Beskatningen af kursgevinster kan kun ske én gang, hvorfor der for de kommende år må tilvejebringes supplerende indtægtsforslag, såfremt statsfinansierne som følge af forslagene ikke skal forværres i de kommende år.

Bemærkningerne i det foregående har været snævert knyttet til ændringsforslagene. Vurderingen af de samfundsøkonomiske virkninger af disse forslag i en bredere sammenhæng må i høj grad afhænge af, om regeringens forslag til budgetforbedringer i finanslovsforslaget for 1984 samtidig forudsættes vedtaget eller ej.

Såfremt det sammen med Socialdemokratiets ændringsforslag forudsættes, at de af regeringen foreslåede budgetforbedringer ikke vedtages, vil der være tale om en så markant lempelse af finanspolitikken for 1984, at underskuddene på betalingsbalance og statsfinanser vil stige mærkbart. Det må endelig under disse omstændigheder anses for sandsynligt, at det opnåede rentefald heller ikke kan fastholdes. Regeringen kan ikke acceptere en sådan udvikling, men ønsker derimod faldende underskud på betalingsbalance og statsfinanser og et yderligere fald i renteniveauet til gavn for investeringerne, produktion og beskæftigelse i den private sektor.

Fremskridtspartiets forslag

En stor del af Fremskridtspartiets ændringsforslag skønnes at være teknisk vanskelige at gennemføre, i hvert fald med virkning for 1984. Det er desuden forbundet med stor usikkerhed at bedømme de udgiftsmæssige konsekvenser af en række af forslagene, idet der er tale om så betydelige ændringer i forhold til regeringens finanslovsforslag, at de samlede virkninger kan være vanskelige at overskue.

Det må dog anses for helt givet, at så store budgetforbedringer, som Fremskridtspartiet regner med, vil medføre uoverskuelige tilpasningsproblemer i økonomien med en meget betydelig stigning i arbejdsløsheden som en uundgåelig konsekvens. De meget store besparelser vil umiddelbart ramme visse dele af beskæftigelsen hårdt, og selv om Fremskridtspartiet samtidig ønsker en forøgelse af det private forbrug, må det anses for givet, at en forøgelse af den danske produktion på dette område ikke kan ske, så hurtigt, at det kan opveje virkningen af besparelserne.

Det tager tid at øge produktionen stærkt, fordi der først skal investeres i nye produktionsanlæg og uddannes medarbejdere. Forsøges det ikke desto mindre at gennemføre omlægningen meget hurtigt, må der forventes en meget betydelig stigning i arbejdsløsheden og en stærk stigning i betalingsbalanceunderskuddet. Det er klart, at såfremt kun besparelserne gennemføres, men ikke samtidig tilsvarende skattelettelser, vil stigningen i arbejdsløsheden blive endnu større, men belastningen af betalingsbalancen mindre og måske vende til en forbedring.